Torsdag, den 10. oktober 2019

P9_TA(2019)0030

Indsigelse, jf. forretningsordenens artikel 112: Genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og genetisk modificeret majs, der kombinerer to, tre eller fire af transformationsbegivenhederne MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 og DAS-40278-9

Europa-Parlamentets beslutning af 10. oktober 2019 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og genetisk modificeret majs, der kombinerer to, tre eller fire af enkelt-GM-begivenhederne MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 og DAS-40278-9, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D062827/02 — 2019/2829(RSP))

(2021/C 202/05)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og genetisk modificeret majs, der kombinerer to, tre eller fire af enkelt-GM-begivenhederne MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 og DAS-40278-9, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D062827-02),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer ([1]), navnlig artikel 7, stk. 3, og artikel 19, stk. 3,

— der henviser til afstemningen i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, den 12. juli 2019, som ikke mundede ud i en udtalelse, og til afstemningen i appeludvalget den 16. september 2019, som heller ikke mundede ud i en udtalelse,

— der henviser til artikel 11 og 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser ([2]),

— der henviser til den udtalelse, der blev vedtaget af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) den 28. november 2018 og offentliggjort den 14. januar 2019 ([3]),

— der henviser til sine tidligere beslutninger, hvori der gøres indsigelse mod godkendelsen af genetisk modificerede organismer (»GMO'er«) ([4]),

— der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

— der henviser til forretningsordenens artikel 112, stk. 2 og 3,

A. der henviser til, at Dow AgroSciences Europe den 6. februar 2013 på vegne af Dow AgroSciences LLC og i henhold til artikel 5 og 17 i forordning (EF) nr. 1829/2003 indgav en ansøgning til den kompetente nationale myndighed i Nederlandene (i det følgende benævnt »ansøgningen«) om markedsføring af fødevarer, fødevareingredienser og foderstoffer, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 (i det følgende benævnt »den stablede GM-majs«); der henviser til, at ansøgningen også omfattede markedsføring af produkter, der indeholder eller består af den stablede GM-majs, til andre anvendelsesformål end fødevarer og foderstoffer, undtagen dyrkning;

([1]) EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1.
([2]) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.
([3]) Videnskabelig udtalelse om vurdering af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og underkombinationer uafhængigt af deres oprindelse med henblik på anvendelse til fødevarer eller foderstoffer, import og forarbejdning i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 (ansøgning EFSA-GMO-NL-2013-113), EFSA Journal 2019; 17(1):5521, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5521
([4]) I sin 8. valgperiode vedtog Europa-Parlamentet 36 beslutninger, hvori der gøres indsigelse mod godkendelsen af genetisk modificerede organismer.

B. der henviser til, at ansøgningen omfattede markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af 25 underkombinationer af de enkelte transformationsbegivenheder, der udgør den stablede GM-majs; der henviser til, at 11 af disse underkombinationer allerede er blevet godkendt ([5]); der henviser til, at de resterende 14 underkombinationer samt den stablede GM-majs er omfattet af udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse;

C. der henviser til, at EFSA den 28. november 2018 i henhold til artikel 6 og 18 i forordning (EF) nr. 1829/2003 vedtog en positiv udtalelse, som blev offentliggjort den 14. januar 2019 ([6]);

D. der henviser til, at den stablede GM-majs er opstået ved krydsning af fem genetisk modificerede begivenheder for majs og giver resistens over for herbicider, der indeholder glufosinat, glyphosat og 2,4-D, og frembringer seks insektdræbende proteiner (»Bt«- eller »Cry«-proteiner): Cry1A.105, Cry2Ab2, Cry1F og CryBb1, der er giftige for visse sommerfuglelarver, og Cry34Ab1 samt Cry25Ab1, der er giftige for visse billelarver ([7]);

Medlemsstaternes bemærkninger

E. der henviser til, at medlemsstaterne har indsendt mange kritiske bemærkninger til EFSA i løbet af den tre måneder lange høringsperiode ([8]), herunder at det ikke er muligt at drage en endelig konklusion (navnlig i forbindelse med fødevarer) om den pågældende fødevares og/eller det pågældende foderstofs sikkerhed for så vidt angår de reproduktive eller udviklingsmæssige langtidsvirkninger, at der er behov for yderligere oplysninger, før risikovurderingen kan afsluttes, at analysen af sammensætningen viser mangel på ækvivalens mellem den stablede GM-majs og dens konventionelle modstykke, hvorfor sikkerheden ikke kan garanteres, at planen for overvågning af miljøet efter markedsføringen er utilstrækkelig, og at der er behov for mere forskning i Cry-proteinernes biologiske rolle og aktiviteter med hensyn til pattedyr, før de kan betragtes som sikre;

F. der henviser til, at ansøgeren ikke har fremlagt nogen forsøgsdata for de 14 underkombinationer af den stablede GM-majs, der på nuværende tidspunkt ikke er godkendt ([9]); der henviser til, at stablede begivenheder ikke bør godkendes uden en grundig vurdering af forsøgsdataene for hver enkelt underkombination;

Supplerende herbicider

G. der henviser til, at en række undersøgelser viser, at herbicidtolerante GM-afgrøder medfører en større anvendelse af disse herbicider ([10]); der henviser til, at det som følge heraf må forventes, at den stablede GM-majs vil blive udsat for både højere og gentagne doser af glufosinat, glyphosat og 2,4-D, og at der derfor kan forekomme en større mængde restkoncentrationer i høsten;

H. der henviser til, at medlemsstaterne i henhold til det samordnede flerårige EU-kontrolprogram for 2020, 2021 og 2022 ikke er forpligtet til at måle restkoncentrationer af glyphosat, glufosinat eller 2,4-D i importeret majs ([11]); der henviser til, at det ikke kan udelukkes, at den stablede GM-majs eller produkter afledt heraf til fødevarer eller foderstoffer vil overskride Unionens maksimalgrænseværdier, som er blevet indført med henblik på at beskytte forbrugernes sundhed;

([5]) 1507 x 59122, der godkendt ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/1110, MON 89034 × MON 88017, der er godkendt ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/2046 og MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122, MON 89034 × 1507 × MON 88017, MON 89034 × 1507 × 59122, MON 89034 × MON 88017 × 59122, 1507 × MON 88017 × 59122, MON 89034 × 1507, MON 89034 × 59122, 1507 × MON 88017, MON 88017 × 59122, der er godkendt ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2013/650/EU.

([6]) Videnskabelig udtalelse om vurdering af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og underkombinationer uafhængigt af deres oprindelse med henblik på anvendelse til fødevarer eller foderstoffer, import og forarbejdning i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 (ansøgning EFSA-GMO-NL-2013-113), EFSA Journal 2019; 17(1):5521, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5521

([7]) Se EFSA's udtalelse, s. 10-11.

([8]) Bilag G — Medlemsstaternes kommentarer http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2013-00210

([9]) Se EFSA's udtalelse, s. 4.

([10]) Se f.eks. Bonny S., »Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact«, *Environmental Management*, 2016, 57(1): 31-48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, og Benbrook, C.M., »Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. — the first sixteen years«, *Environmental Sciences Europe*, 2012, 24(24), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24

([11]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/533 af 28. marts 2019 om et samordnet flerårigt EU-kontrolprogram for 2020, 2021 og 2022 med det formål at sikre overholdelse af maksimalgrænseværdierne for pesticidrester i og på vegetabilske og animalske fødevarer og at vurdere forbrugernes eksponering for disse rester (EUT L 88 af 29.3.2019, s. 28).

Torsdag, den 10. oktober 2019

I. der henviser til, at det stadig er uvist, om glyphosat er kræftfremkaldende; der henviser til, at EFSA i november 2015 konkluderede, at glyphosat sandsynligvis ikke er kræftfremkaldende; der henviser til, at Verdenssundhedsorganisationens Internationale Kræftforskningscenter i modsætning hertil i 2015 klassificerede glyphosat som et stof, der sandsynligvis er kræftfremkaldende hos mennesker;

J. der henviser til, at der ifølge EFSA mangler toksikologiske data, som er nødvendige for at vurdere risikoen for forbrugerne for så vidt angår flere af de nedbrydningsprodukter fra glyphosat, der er relevante for glyphosattolerante GM-afgrøder ([12]);

K. der henviser til, at den måde, hvorpå GM-planter nedbryder supplerende herbicider i planten, og sammensætningen og dermed toksiciteten af nedbrydningsprodukterne (metabolitter), kan skyldes selve den genetiske modifikation; der henviser til, at dette ifølge EFSA rent faktisk er tilfældet, når det supplerende herbicid er glyphosat ([13]);

L. der henviser til, at glufosinat er klassificeret som reproduktionstoksisk i kategori 1B og dermed opfylder »udelukkelseskriterierne« i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 ([14]); der henviser til, at godkendelsen af glufosinat til anvendelse i Unionen udløb den 31. juli 2018 ([15]);

M. der henviser til, at uafhængig forskning vækker bekymring med hensyn til risiciene ved det aktive stof 2,4-D for så vidt angår fosterudvikling, fosterskader og hormonforstyrrelser;

N. der henviser til, at der i en nylig artikel af en ekspert, som er involveret i udviklingen af GM-planter, sættes spørgsmålstegn ved sikkerheden ved GM-afgrøder, der er tolerante over for 2,4-D, fordi det nedbrydes til det cytotoksiske nedbrydningsprodukt 2,4-dichlorphenol (2,4-DCP) ([16]);

Bt-proteiner

O. der henviser til, at en række undersøgelser viser, at der er observeret bivirkninger, som efter eksponering for Bt-proteiner kan påvirke immunsystemet, og at nogle Bt-proteiner kan have adjuvansegenskaber ([17]), hvilket betyder, at de kan øge de allergifremkaldende egenskaber hos andre proteiner, de kommer i kontakt med;

P. der henviser til, at det i en mindretalsudtalelse, som blev vedtaget af et medlem af EFSA's GMO-panel i forbindelse med vurderingen af en lignende, men anderledes stablet GM-majs og dens underkombinationer, blev konstateret, at der ganske vist aldrig er fundet utilsigtede virkninger for immunsystemet i en ansøgning, i forbindelse med hvilken der udtrykkes Bt-proteiner, men at de »ikke kan iagttages i de toksikologiske undersøgelser […], der i øjeblikket anbefales og udføres med henblik på EFSA's sikkerhedsvurdering af genetisk modificerede planter, fordi disse undersøgelser ikke medtager behørige test til dette formål« ([18]);

([12]) EFSA's konklusion om peerevalueringen af vurderingen af pesticidrisikoen ved aktivstoffet glyphosat, EFSA Journal, 2015, 13 (11):4302, s. 3 https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302

([13]) EFSA's gennemgang af de eksisterende maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af glyphosat i henhold til artikel 12 i forordning (EF) nr. 396/2005, 17. maj 2018, s. 12 https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1).

([15]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436

([16]) Lurquin, P.F., »Production of a toxic metabolite in 2, 4-D-resistant GM crop plants«, *3 Biotech*, 2016, 6(1): 1-4. https://link.springer.com/article/10.1007/s13205-016-0387-9#CR25

([17]) For en gennemgang se Rubio Infante, N. & Moreno-Fierros, L., »An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals«, *Journal of Applied Toxicology*, 2016, 36(5): 630-648. http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full

([18]) Ansøgning EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 3 MIR162 3 1507 3 GA21-majs og tre underkombinationer uafhængigt af deres oprindelse), mindretalsudtalelse, J.M. Wal, medlem af EFSA's GMO-panel, maj 2018 https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309 s. 34.

Q. der henviser til, at en nylig undersøgelse viser, at den hurtige stigning i brugen af neonicotinoid-frøbehandlinger i USA er sammenfaldende med den øgede beplantning af genetisk modificeret Bt-majs ([19]); der henviser til, at Unionen har forbudt udendørs brug af tre neonicotinoider, herunder til bejdsning af frø, på grund af deres indvirkning på honningbier og andre bestøvere ([20]);

R. der henviser til, at det anses for at ligge uden for ansvarsområdet for EFSA's GMO-panel at vurdere herbicidrester og deres metabolitter i GM-planter samt deres mulige samspil med Bt-proteiner;

Udemokratisk proces

S. der henviser til, at hverken afstemningen i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, der fandt sted den 12. juli 2019, eller afstemningen i appeludvalget, der fandt sted den 16. september 2019, mundede ud i nogen udtalelser, hvilket betyder, at godkendelsen ikke støttes af et kvalificeret flertal af medlemsstaterne;

T. der henviser til, at Kommissionen både i begrundelsen til sit lovgivningsmæssige forslag, der blev forelagt den 22. april 2015, om ændring af forordning (EF) nr. 1829/2003 for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde anvendelse af genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer på deres område og i begrundelsen til det lovforslag, der blev forelagt den 14. februar 2017, om ændring af forordning (EU) nr. 182/2011 beklagede den omstændighed, at Kommissionen siden ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1829/2003 havde vedtaget godkendelsesafgørelser uden støtte i udtalelser fra Medlemsstatsudvalget, og at tilbagegivelse af sager til Kommissionen med henblik på en endelig afgørelse — hvilket i høj grad er en undtagelse fra den generelle procedure — var blevet normen for beslutningstagningen i forbindelse med godkendelser af GM-fødevarer og -foderstoffer; der henviser til, at formanden for Kommissionen ved flere lejligheder har beklaget denne praksis og betegnet den som udemokratisk ([21]);

U. der henviser til, at Parlamentet i sin 8. valgperiode vedtog beslutninger, hvori der gøres indsigelse mod markedsføring af GMO'er til fødevarer og foderstoffer (33 beslutninger) og til dyrkning af GMO'er i Unionen (tre beslutninger); der henviser til, at der ikke var et kvalificeret flertal blandt medlemsstaterne, som var for at godkende nogen af disse GMO'er; der henviser til, at Kommissionen — til trods for, at den selv har anerkendt de demokratiske mangler, medlemsstaternes manglende støtte og Parlamentets indvendinger — fortsat godkender GMO'er, selv om den ikke er juridisk forpligtet hertil;

1. anser udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse for at overskride de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1829/2003;

2. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse ikke er i overensstemmelse med EU-retten, fordi det ikke er foreneligt med målet for forordning (EF) nr. 1829/2003, som i overensstemmelse med de generelle principper, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ([22]), er at give et grundlag for at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers liv og sundhed, af dyrs sundhed og velfærd, af miljøet og af forbrugernes interesser i relation til GM-fødevarer og -foderstoffer, samtidig med at det sikres, at det indre marked fungerer tilfredsstillende;

3. anmoder Kommissionen om at trække udkastet til gennemførelsesafgørelse tilbage;

4. gentager sit tilsagn om at fortsætte arbejdet med Kommissionens forslag om ændring af forordning (EU) nr. 182/2011; opfordrer Rådet til hurtigst muligt at fortsætte sit arbejde med Kommissionens forslag;

5. opfordrer Kommissionen til at suspendere alle gennemførelsesafgørelser vedrørende ansøgninger om godkendelse af GMO'er, indtil godkendelsesproceduren er blevet ændret på en sådan måde, at manglerne ved den nuværende procedure, som har vist sig at være uhensigtsmæssig, er afhjulpet;

([19]) Douglas, M.R. & Tooker, J.F., »Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops«, *Environmental Science & Technology*. 2015, 49(8): 5088-5097, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141 g

([20]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

([21]) Se f.eks. åbningstalen til Europa-Parlamentets plenarmøde, der er medtaget i de politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission (Strasbourg, den 15. juli 2014), eller talen om Unionens tilstand i 2016 (Strasbourg, den 14. september 2016).

([22]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

6. opfordrer Kommissionen til at trække forslag til GMO-godkendelser tilbage, hvis Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed ikke afgiver nogen udtalelse, hvad enten det er til dyrkning eller til fødevare- og foderstofbrug;

7. opfordrer Kommissionen til ikke at godkende nogen herbicidtolerante GM-planter uden en fuldstændig vurdering af restkoncentrationerne fra sprøjtning med supplerende herbicider, deres metabolitter og kommercielle blandinger heraf, sådan som de anvendes i dyrkningslandene;

8. opfordrer Kommissionen til fuldt ud at integrere risikovurderingen af anvendelsen af supplerende herbicider og restkoncentrationer heraf i risikovurderingen af herbicidtolerante GM-planter, uanset om den pågældende GM-plante er bestemt til dyrkning i Unionen eller til at blive importeret til Unionen og til fødevare- og foderstofbrug;

9. opfordrer Kommissionen til ikke at tillade import af GM-planter til fødevare- eller foderstofbrug, som er gjort tolerante over for et herbicid, der ikke er godkendt til anvendelse i Unionen, i dette tilfælde glufosinat,

10. opfordrer Kommissionen til ikke at godkende nogen underkombinationer af stablede begivenheder, medmindre de er blevet grundigt evalueret af EFSA på grundlag af fuldstændige data fremlagt af ansøgeren;

11. mener mere specifikt, at det er i strid med de generelle fødevareretlige principper, som er fastsat i forordning (EF) nr. 178/2002, at godkende underkombinationer, for hvilke der ikke er fremlagt nogen sikkerhedsoplysninger, og som ikke engang er blevet afprøvet eller skabt endnu;

12. opfordrer EFSA til yderligere at udvikle og systematisk anvende metoder, der gør det muligt at kortlægge utilsigtede virkninger af stablede GM-begivenheder, herunder i forbindelse med Bt-toksiners adjuvansegenskaber;

13. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.